

Технически университет София

ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ И ПАТЕНТНА ПОЛИТИКА (ИСПП)

СФ, сп. „ИМ“

Проф. д-р юр. инж. Стефан Стефанов

Зимен семестър 2022/23

Интелектуална собственост

Индустриална собственост

- * Патенти
 - * Полезни модели
 - * Промислен дизайн
 - * Интегрални схеми
 - * Know-how
 - * Фирмени наименования
 - * Марки ®
 - * Наименования за произход
 - * Географски указания
 - * Защита от нелоялна конкуренция
- (Закрила по същество)

} За
изобретения

Художествена собственост

© (Copyright)

Произведения на:

- * Литературата
- * Науката
- * Изкуството
- * Открития
- * Software
- * Базы данни

(Закрила проформа)

Интеллектуална собственост (ИнСо)

Изкл. права

За какво?

Как?

Патенти
Полезни модели

Нови изобретения

Заявка,
експертиза
регистрация

Авторско право

Оригинални,
творчески
произведения

Възниква
автоматично

Марки

Отличителни знаци за
стоки и услуги

Използване и/или
регистрация

Промислен
дизайн

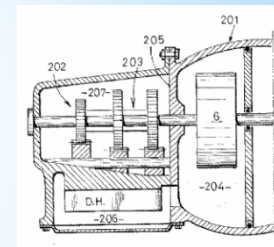
Външен вид на
изделието

Заявка,
регистрация

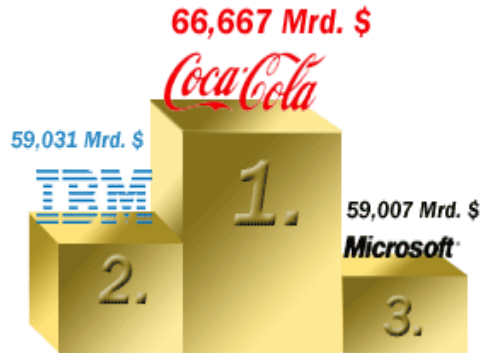
Ноу-хау

Значима информация
без достъп до 3 лица

засекретяване

Примери за значима ИнСо

Globales Marken-Ranking 2008
Quelle: Interbrand; Businessweek

Apple® iPod®

Продадени са повече от
100 милиона изделия.

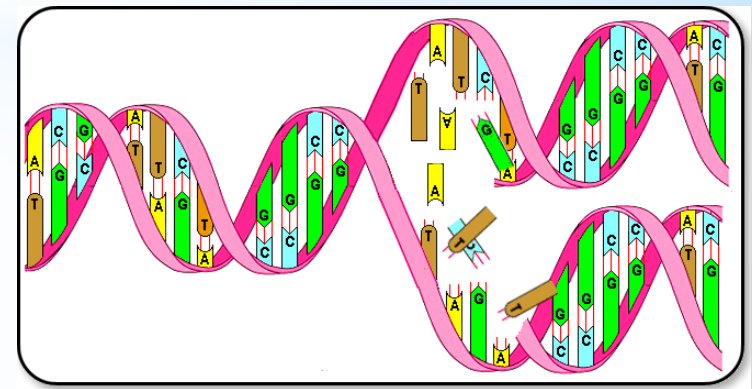

Harry Potter
EUR 750 Million

The New Polaroid 300 AVAILABLE AT TARGET Instant is Back

Kodak заплати EUR 550 million на Polaroid за
нелегално използване на негови 11 патента

DNA copying process
Патентът е продаден
за EUR 190 million

Обекти на ИнСо, съдържащи се в GSM

Марки:

- "Nokia"
- Продукт "N95"
- Софтуер "Symbian", "Java"

Патенти:

- Метод за обработка на данни
- Електронни (интегрални) схеми
- Химични компоненти

Авторско право:

- Софтуерен код
- Ръководство за употреба
- Позвъняващи тонове
- ...

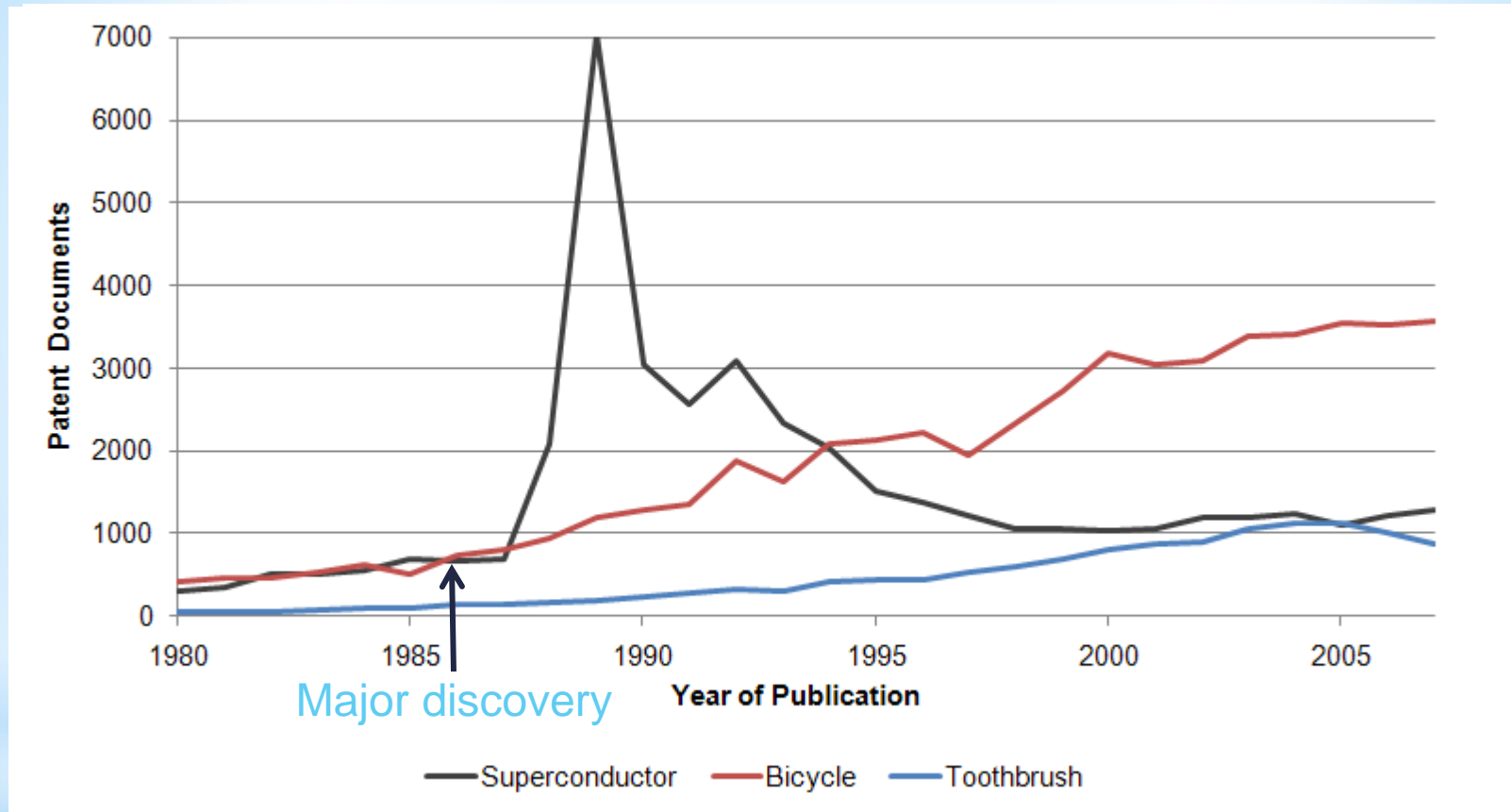

Ноу-хау: Секретна информация за производство

Дизайни:

- Формата на телефона
- Аранжиране на бутоните в овална форма
- Тримеренсинална вълнообразна форма на бутоните
- Иконките в дисплея
- ...

Патентите са навсякъде около нас

**1987: Nobel Prize in Physics
for high-temperature
superconductors**

**100 million bikes
sold every year!**

**1 billion Toothbrushes
sold every year**

Първи наченки на патентната система

В античния гръцки град Сибарис (разрушен през 510 пр.н.е.), управляващите са издали декрет:

„Ако готвач създаде рецепта за ново ястие , никой друг готвач не е имал право да прилага тази рецепта 1 година.

През това време само изобретателят е могъл да извлича печалба от неговото ястие. Това е мотивирало останалите да работят усърдно и да конкурират това изобретение."

Възникване на патентната система

Сената на Венеция, 1474:

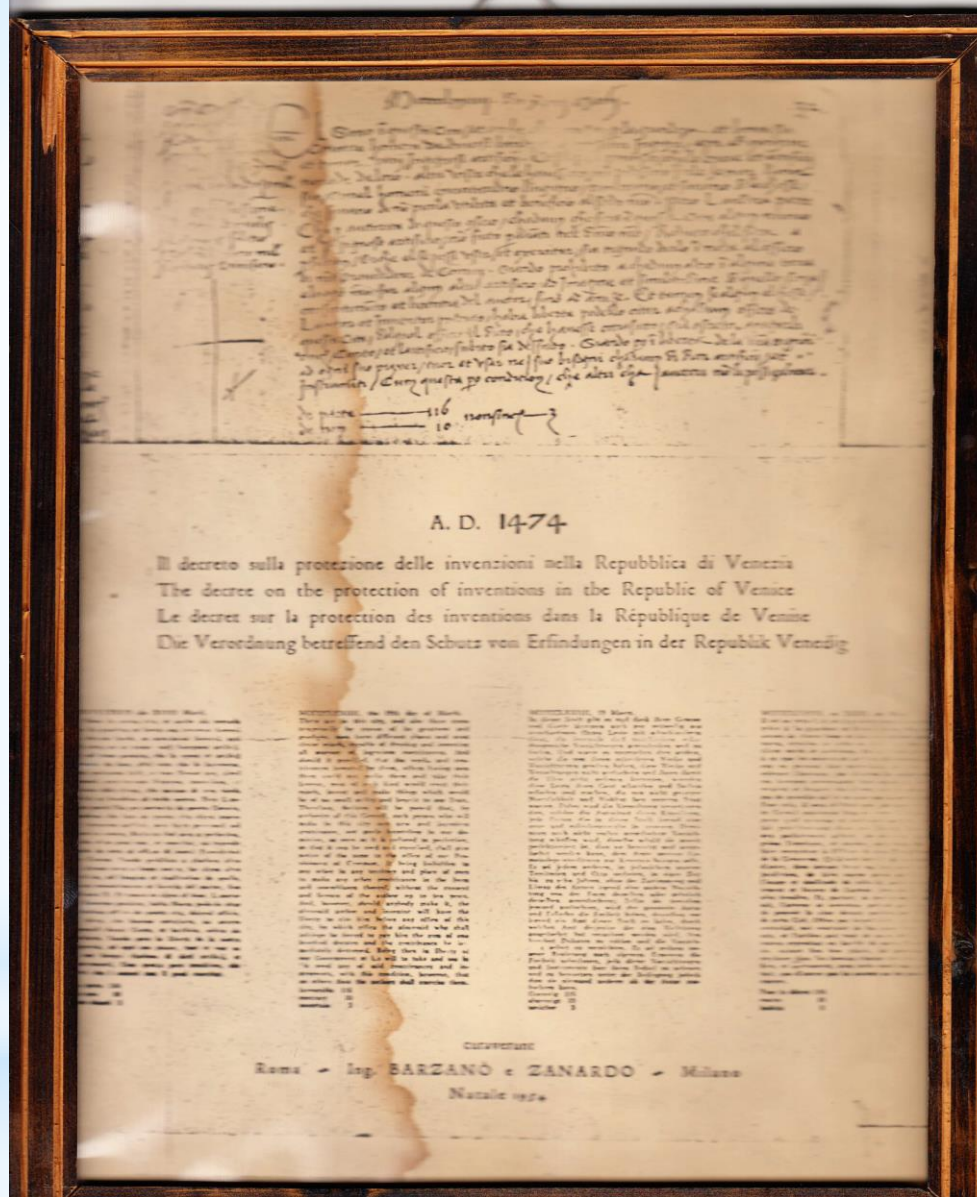
„Всяко лице в този град, който създаде ново умно изобретение, несъздавано преди това в нашата област, доколкото то до такава степен е завършено, че да може да се използва и прилага, може да подаде заявка за него в юридическото ведомство в нашия град-държава; то ще е забранено за 10 години за всички други лица да го използват по какъвто и да е начин на нашата територия“.

Днес:

Ново за света; до 20 години закрила

Стимул за **иновации** (предоставяне на закрила)

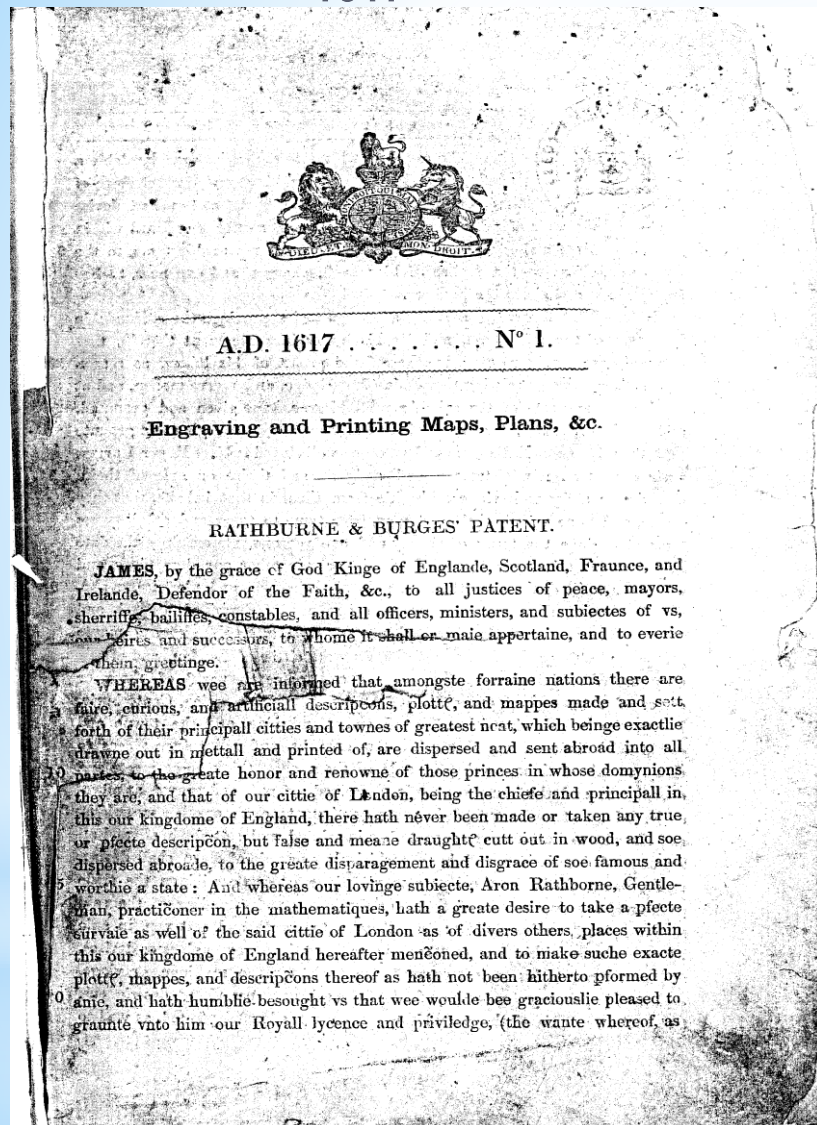
Стимул за **споделяне на знания** (публикуване на изобретението)

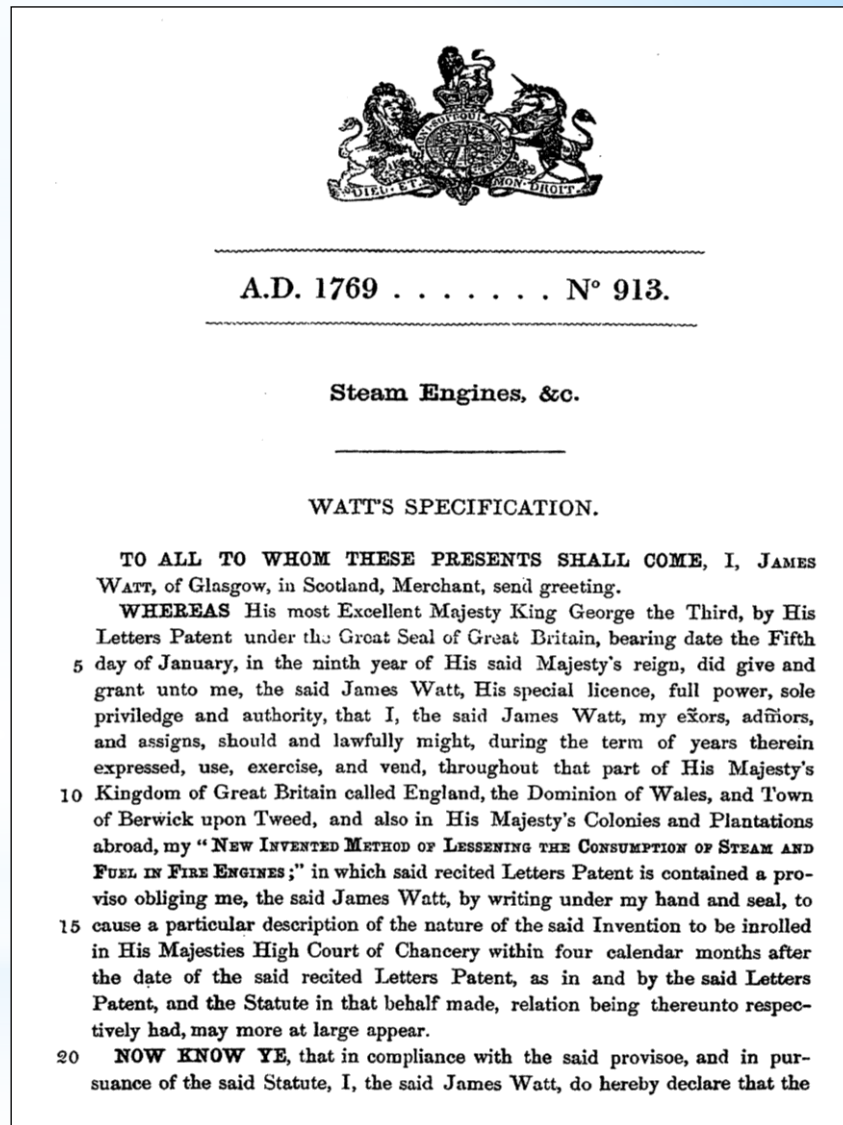
Venice, 1474 - The Law on Inventions

Das erste in England erteilte Patent 1617

Optional

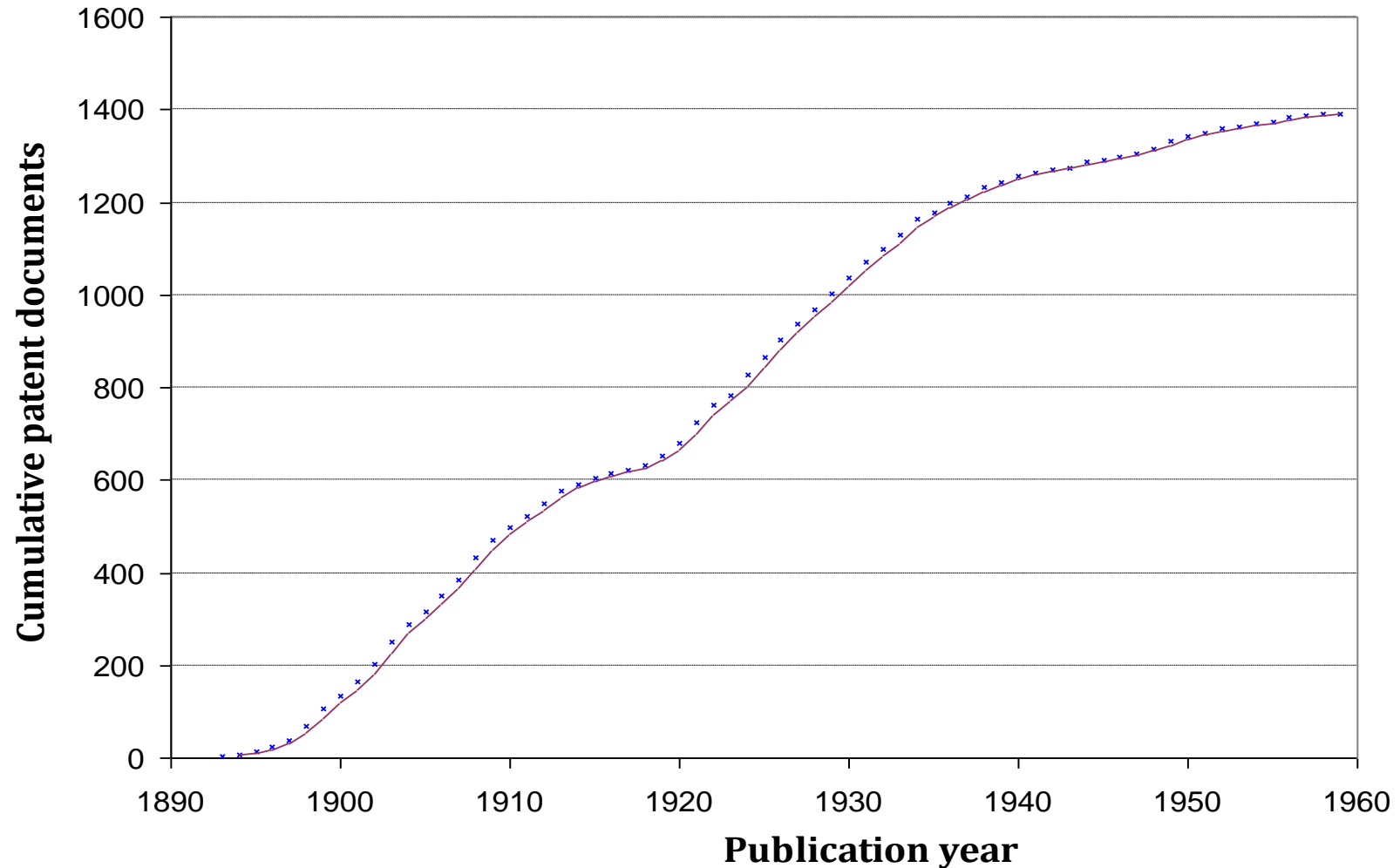

1624 the English Parliament: Statute of
Monopolies

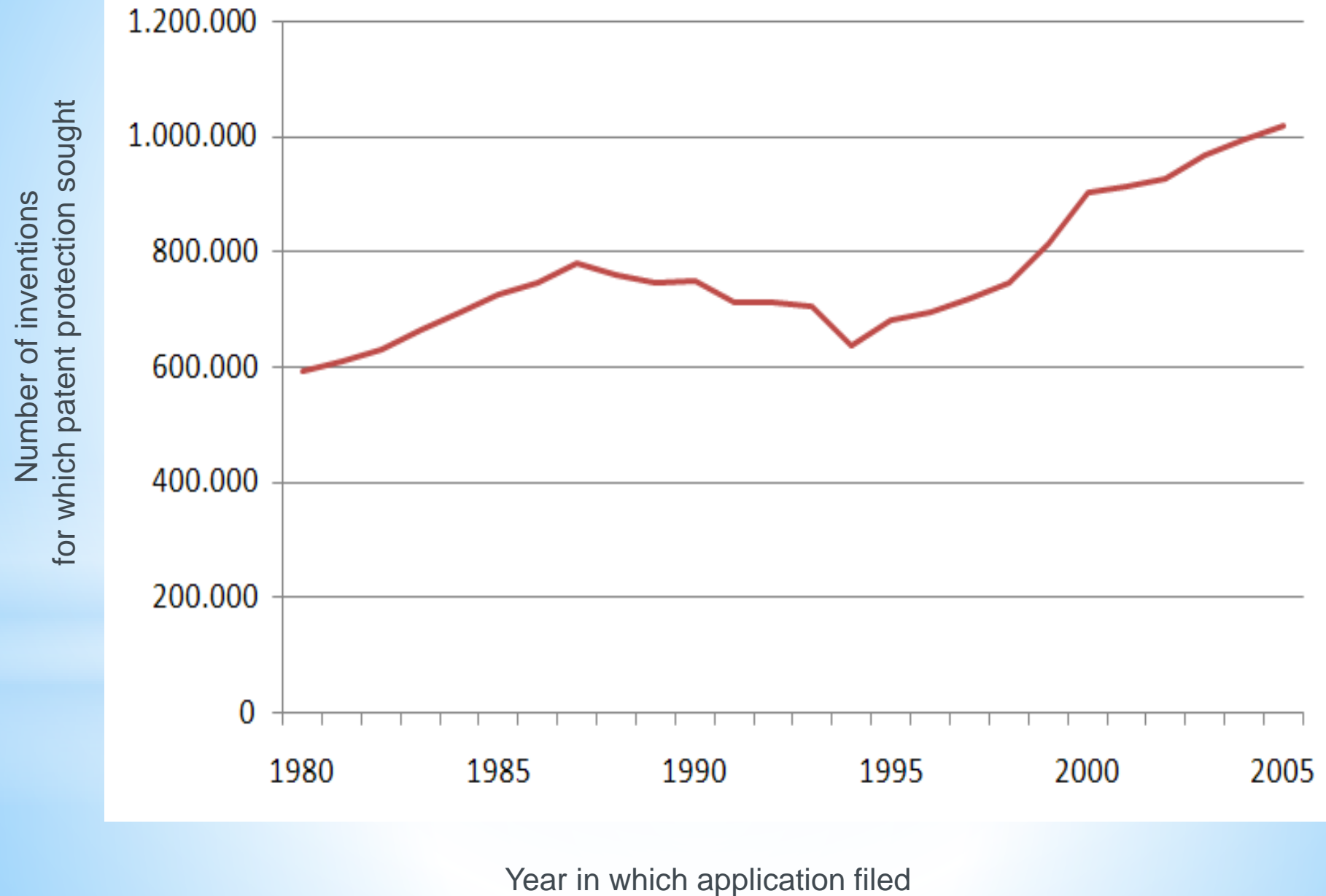
GB patent No. 1769-913: Джеймс Уат
усъвършенства парната машина

Cumulative patent publications of steam engines

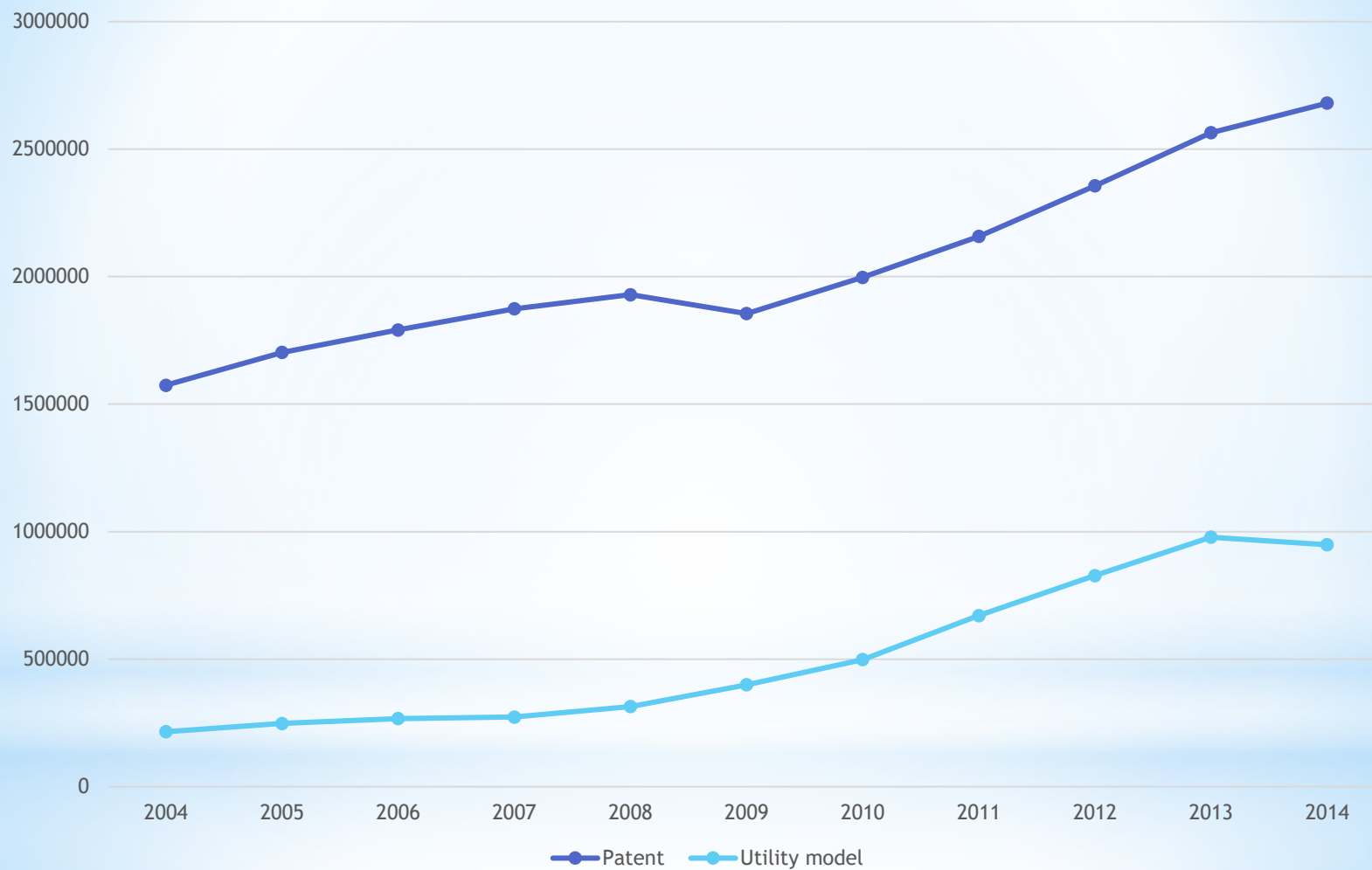

Брой на патентните заявки в света годишно

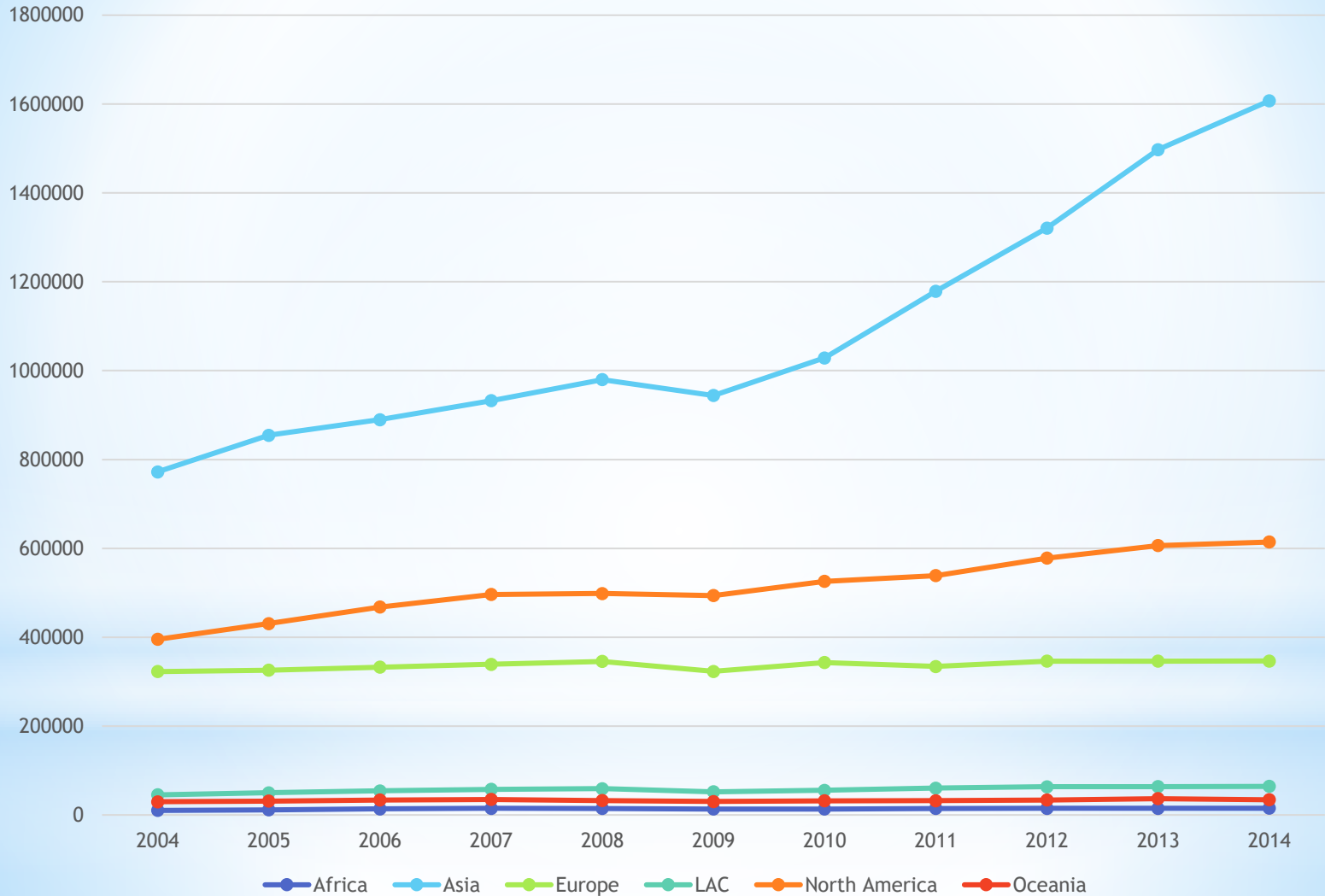
Optional

Брой заявки за патенти и полезни модели в света

Патентни заявки по региони в света

Разходи за издаване и валидиране на европейски патент

Закрила в:

Germany
United Kingdom
France
Italy
Spain
Switzerland

* Предполагаеми разходи. Фактическите разходи зависят от съответния случай.

ИЗТОЧНИЦИ НА ПАТЕНТНО ПРАВО В Р БЪЛГАРИЯ

- ЗАКОН за патентите и регистрацията на полезните модели
- НАРЕДБА за оформяне, подаване и експертиза на заявки за патенти
- НАРЕДБА за подаване на заявки и издаване на сертификати за допълнителна закрила (SPC) на медицински продукти и продукти за растителна защита
- НАРЕДБА за секретните патенти
- НАРЕДБА за разглеждане на спорове по Закона за патентите и регистрацията на полезните модели

(www.bpo.bg)

ИЗТОЧНИЦИ НА ПАТЕНТНО ПРАВО В Р БЪЛГАРИЯ

- Парижка конвенция за закрила на индустриалната собственост –1883
- Конвенция за учредяване на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) – Стокхолм 1967
- Договор за патентно коопериране (РСТ) – Вашингтон 1970
- Будапещенски договор за международно признаване на депозирането на микроорганизмите във връзка с процедурата за патентоване – Будапеща 1980
- Конвенция за издаване на европейски патенти (Европейска патентна конвенция) – Мюнхен 1973
- Страсбургска спогодба за Международна патентна класификация (МПК) –1971, Примери: C 12 P 19/34, C 12 N 15/10, C 07 H 21/00

(www.bpo.bg; www.wipo.int)

ИЗТОЧНИЦИ НА ПАТЕНТНО ПРАВО В Р БЪЛГАРИЯ

- TRIPs (Търговски аспекти на правата върху ИнтСо) - Вашингтон 1994 (СТО)
- ДИРЕКТИВА 98/44/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 6 юли 1998 година относно правната закрила на биотехнологичните изобретения
- Конвенция за биологично разнообразие, Ратифицирана със закон, приет от 37-о Народно събрание на 29.02.1996 г. - ДВ, бр. 22 от 15.03.1996 г., обн., ДВ, бр. 19 от 2.03.1996 г., в сила от 16.07.1996 г.

(www.bpo.bg; www.wipo.int; www.lex.bg)

ИЗТОЧНИЦИ НА ПАТЕНТНО ПРАВО В Р БЪЛГАРИЯ

- РЕГЛАМЕНТ (EU) Nr. 1257/2012 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА от 17.12.2012 за Единния патент на ЕС - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:361:0001:0008:DE:PDF>
- РЕГЛАМЕНТ (EU) Nr. 1260/2012 НА СЪВЕТА ОТ 17.12.2012 за прилагане на правилата за езика - <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:361:0089:0092:DE:PDF>
- СПОРАЗУМЕНИЕ за Единния патентен съд на ЕС от 12.12.2012 (още не е в сила) - http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/bg/eu-upc/trt_eu_upc_001bg.pdf

Съгласно Регламента за Единния патент се въвежда Единна патентна закрила на изобретенията върху цялата територия на ЕС без да се извършват преводи на отделните езици на страните-членки за валидиране на патента, които се заместват с „машинен превод“.

Прилагането на правата от патента ще може да се осъществява с един единствен иск пред Единния патентен съд за територията на ЕС.

(www.bpo.bg; www.europa.eu)

ПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Патентоспособни са изобретенията от всички области на техниката, които са:

- **нови,**
- **имат изобретателска стъпка и**
- **са промишлено приложими**

ПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Новост

Изобретението е ново, ако не е част от **състоянието на техниката**.

Състоянието на техниката включва всичко, което е станало общодостъпно чрез писмено или устно описание, използване или разгласяване по друг начин където и да е по света преди датата на подаване, съответно приоритетната дата, на заявката за патент.

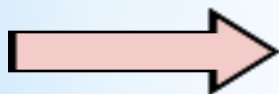
Състоянието на техниката включва и съдържанието на националните заявки за патент, европейските и международните заявки за патент, за които Република България е посочена страна и които имат по-ранна дата на подаване, съответно приоритетна дата, ако впоследствие бъдат публикувани в официалния бюлетин на Патентното ведомство.

(абсолютна световна новост)

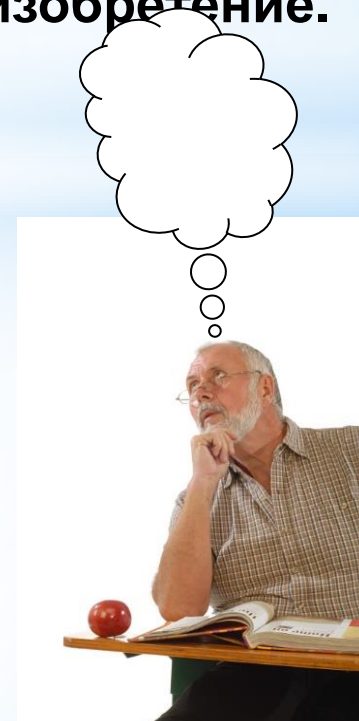
ПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Изобретателска стъпка

Изобретението има изобретателска стъпка, когато не произтича по очевиден начин от състоянието на техниката за **специалиста в областта** към датата на подаване, съответно приоритетната дата на заявката за патент за изобретение.

He knows EVERYTHING,
but has ZERO Imagination!

ПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Промишлена приложимост

Промислено приложими са изобретенията, чийто предмет може да бъде произвеждан или многократно използван в който и да е отрасъл на промишлеността и селското стопанство, т.е.:

1. Техническа осъществимост и
2. Многократна възпроизводимост на ефекта от изобретението

Метод за боядисване на Айфеловата кула

Метод за бране на тютюн чрез окосяване

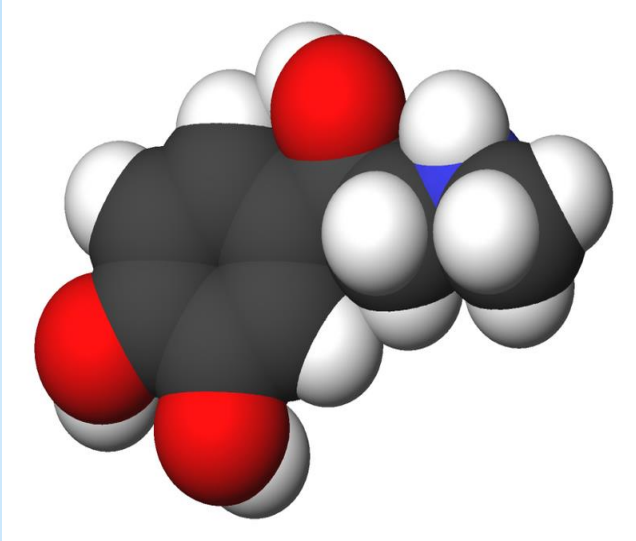

ПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

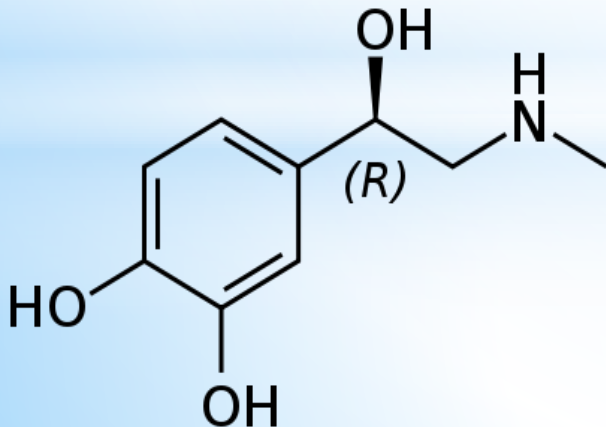
Патентоспособни са изобретения дори и ако се отнасят до продукт, състоящ се или съдържащ **биологичен материал** или процес, с помощта на който се произвежда, преработва или използва биологичен материал.

Биологичен материал, който е изолиран от естествената си среда или е произведен с помощта на технически процес, може да бъде предмет на едно изобретение, дори и ако преди това се е срещал в природата.

The first patent for a biotechnological invention was granted on March 20, 1906

Chemical structure of **Epinephrine**, with descriptor *(R)* - also known as **Adrenaline**

Insulin followed adrenaline as the second patent in 1923

Insulin Hexamer

Vitamin B12 was also patented (by **Merck**)

Американски биотехнологични патенти

Американското патентно ведомство е издало до 2010 около 262 565 биотехнологични патента, от които:

- 47 017 antibiotics patents
- 8 672 anti cancer therapy patents
- 12 185 anti sense technology patents
- 15 504 biological control agents and pesticides patents
- 34 099 cardiovascular therapy patents
- 96 973 gene therapy patents

НЕПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Чл. 6, ал. 2 ЗПРПМ

Не се считат за изобретения (per se):

- открития, научни теории и **математически методи и изрази**;
- резултати от художествено творчество;
- планове, правила и методи за интелектуална дейност, за игри или за делова дейност и **компютърни програми**;
- представяне на информация.

НЕПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Чл. 7 ЗПРПМ

- 1) **Патенти не се издават** за изобретения, чието търговско използване би нарушило общественения ред и добрите нрави, и по-специално за:
 - Методи за изменение на генетична идентичност на човешкия зародиш;
 - Използване на човешки ембриони за промишлени или търговски цели;
 - Методи за изменение на генетичната идентичност на животни, за които има вероятност, че причиняват страдания на животните без никаква съществена лечебна полза за хората или животните, а също и животните, които са резултат от такива процеси.

Transgenic mice (Onco Mouse Case)

Europäisches Patentamt
European Patent Office
Office européen des brevets

(11) Publication number:

0 169 672
A1

EUROPEAN PATENT APPLICATION

(21) Application number: **85304490.7**

(22) Date of filing: **24.06.85**

(51) Int. Cl.⁴: **C 12 N 15/00**
G 01 N 33/574

(30) Priority: **22.06.84 US 623774**

(43) Date of publication of application:
29.01.86 Bulletin 86/5

(84) Designated Contracting States:
AT BE CH DE FR GB IT LI LU NL SE

(71) Applicant: **PRESIDENT AND FELLOWS OF HARVARD COLLEGE**
17 Quincy Street
Cambridge Massachusetts 02138(US)

(72) Inventor: **Leder, Philip**
25 Aston Road
Chestnut Hill Massachusetts 02167(US)

(72) Inventor: **Stewart, Timothy A.**
3867 25th Street
San Francisco California 94114(US)

(74) Representative: **Bizley, Richard Edward et al,**
BOULT, WADE & TENNANT 27 Farnival Street
London EC4A 1PQ(GB)

(54) **Method for producing transgenic animals.**

(57) A method for producing a transgenic eucaryotic animal having an increased probability of developing neoplasms, said method comprising introducing into an animal embryo an activated oncogene sequence. The animal may be used in testing a material suspected of being carcinogenic or of conferring protection against carcinogens.

United States Patent [19]

Leder et al.

[11] **Patent Number:** **4,736,866**

[45] **Date of Patent:** **Apr. 12, 1988**

[54] **TRANSGENIC NON-HUMAN MAMMALS**

[75] Inventors: **Philip Leder**, Chestnut Hill, Mass.;
Timothy A. Stewart, San Francisco,
Calif.

[73] Assignee: **President and Fellows of Harvard College**, Cambridge, Mass.

[21] Appl. No.: **623,774**

[22] Filed: **Jun. 22, 1984**

[51] Int. Cl.⁴ **C12N 1/00; C12Q 1/68;**
C12N 15/00; C12N 5/00

[52] U.S. Cl. **800/1; 435/6;**
435/172.3; 435/240.1; 435/240.2; 435/320;
435/317.1; 935/32; 935/59; 935/70; 935/76;
935/111

[58] Field of Search **435/6, 172.3, 240, 317,**
435/320, 240.1, 240.2; 935/70, 76, 59, 111, 32;
800/1

[56] **References Cited**

U.S. PATENT DOCUMENTS

4,535,058 8/1985 Weinberg et al. 435/91
4,579,821 4/1986 Palmiter et al. 435/240

OTHER PUBLICATIONS

Ucker et al, Cell 27:257-266, Dec. 1981.
Ellis et al, Nature 292:506-511, Aug. 1981.
Goldfarb et al, Nature 296:404-409, Apr. 1981.
Huang et al, Cell 27:245-255, Dec. 1981.

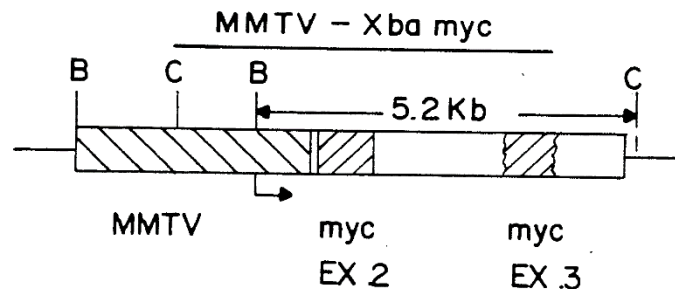
Blair et al, Science 212:941-943, 1981.
Der et al, Proc. Natl. Acad. Sci. USA 79:3637-3640,
Jun. 1982.
Shih et al, Cell 29:161-169, 1982.
Gorman et al, Proc. Natl. Acad. Sci. USA
79:6777-6781, Nov. 1982.
Schwab et al, EPA-600/9-82-013, Sym: Carcinogen,
Polynuc. Aromat. Hydrocarbons Mar. Environ.,
212-32 (1982).
Wagner et al. (1981) Proc. Natl. Acad. Sci. USA 78,
5016-5020.
Stewart et al. (1982) Science 217, 1046-8.
Costantini et al. (1981) Nature 294, 92-94.
Lacy et al. (1983) Cell 34, 343-358.
McKnight et al. (1983) Cell 34, 335.
Binster et al. (1983) Nature 306, 332-336.
Palmiter et al. (1982) Nature 300, 611-615.
Palmiter et al. (1983) Science 222, 814.
Palmiter et al. (1982) Cell 29, 701-710.

Primary Examiner—Alvin E. Tanenholtz
Attorney, Agent, or Firm—Paul T. Clark

[57] **ABSTRACT**

A transgenic non-human eukaryotic animal whose germ cells and somatic cells contain an activated oncogene sequence introduced into the animal, or an ancestor of the animal, at an embryonic stage.

12 Claims, 2 Drawing Sheets

НЕПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

- Методи за клониране на човешки същества;

“Преди повече от 10 години, когато шотландските учени създадоха първото клонирано същество - овцата Доли, те го кръстиха на Доли Партън, един от символите на кънтри музиката, защото клетката от която е извършено клонирането, е взета от вимето на овцата.”

НЕПАТЕНТОСПОСОБНИ ИЗОБРЕТЕНИЯ

Не се издават патенти и за:

- 2) методи за лечение на хора или животни с изключение на вещества и състави, използвани при тези методи;
- 3) сортове растения и породи животни;
- 4) биологични методи за получаване на сортове растения и породи животни с изключение на микробиологичните методи (щамове за микроорганизми); Национална банка за промишлени микроорганизми и клетъчни култури – www.nbimcc.org – 8 000 щама, 550 вида микроорганизми от 204 рода
- 5) Изобретения, които се отнасят до растения и животни, могат да получат патент, ако техническата приложимост на изобретението не е сведена до конкретен растителен сорт или животински вид.

Права, произтичащи от патента

- * Да се **разпорежда** с патента като го прехвърля, лицензира, залага, да го използва като обезпечение срещу иск и др.;
- * Да **използва** патентованото изобретение като го произвежда, прилага, предлага за продажба, да продава или внася продуктите в страната на патентната закрила;
- * Да **забрани** на другите да го произвеждат, прилагат, предлагат за продажба, да продават или внасят продуктите в страната на патентната закрила;
- * Всичко това за 20 години от подаване на заявката

Патентът не Ви прави собственик на изобретението, нито на продуктите, в които е овеществено то, а най-вече Ви дава правото да владеете пазара за продуктите, в които се съдържа патентованото изобретение!

Патентното проучване
е наложително!!!
www.espacenet.com

Какво представлява патента?

Библиографска информация

- * Изобретател, патентоприитежател, дата на подаване, клас по МПК, и др.

Абстракт

- * Около 150 думи за целите на патентното проучване

Описание

- * Познато ниво на техниката
- * Проблема, който изобретението следва да реши
- * Поне едно примерно изпълнение на изобретението

Патентни претенции

- * Определят обхвата на патентната закрила

Чертежи (ако има необходимост)

- * Илюстрират описанието и патентните претенции

Какво не трябва да се прави, ако се цели подаване на заявка

- **Никакви публикации**
напр. никакви статии, доклади, презентации, постери и др.

- **Никакви продажби** на продукта преди подаване на заявката за патент

- **Никакви лекции или презентации** преди подаване на заявката за патент **с изключение на случаите на non-disclosure agreement (NDA)** - споразумение с ограничена аудитория за неразкриване на същността

- Потърси професионален съвет!
- **Подай заявка преди другите да са го направили!**

Къде се подават заявки за патент

В националното патентно ведомство

- Националният патент важи само на територията на страната, издала патента
- Чужди граждани също могат да подават заявки за патенти
- Едногодишен конвенционен приоритет за заявки в други страни

В Европейското патентно ведомство (ЕРО), Мюнхен

- Европейският патент е еквивалентен на националния патент в страната-членка, т.е той е \sum от патенти, действащи в избраните от заявителя макс. 38 страни след валидиране

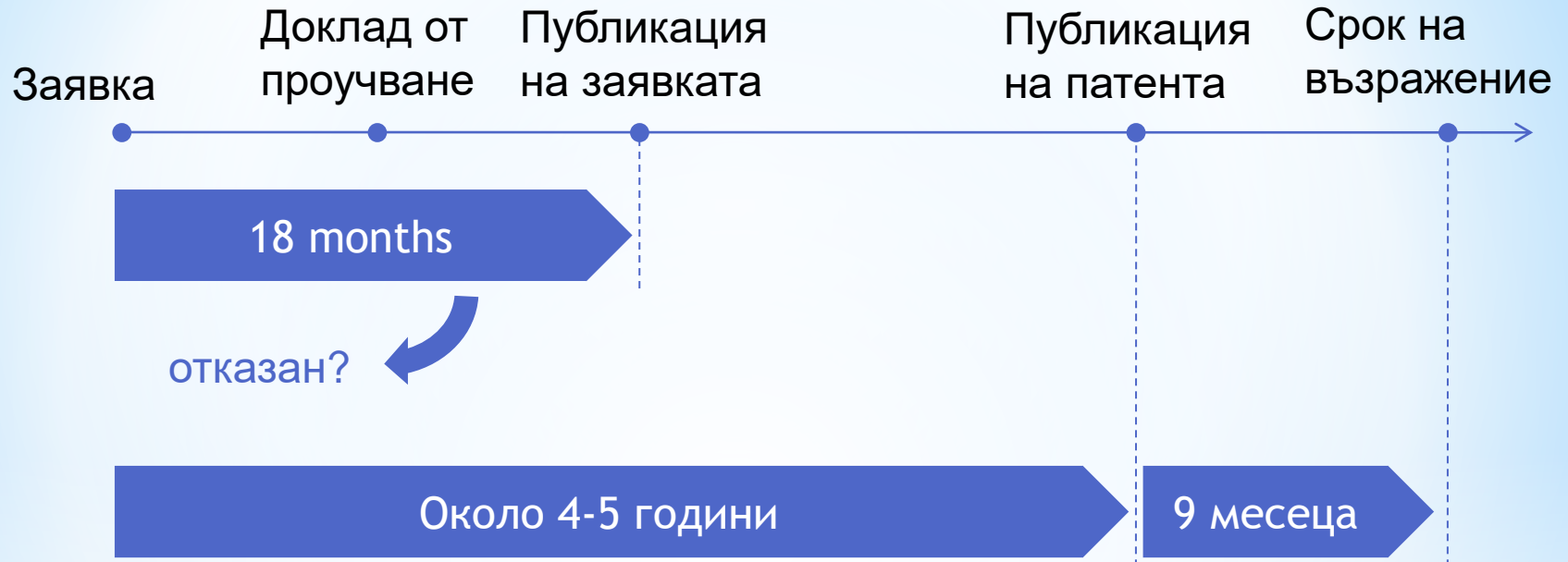
Чрез Договора за патентно коопериране (РСТ)

- Само една заявка за 152 държави
- След международната фаза, международната заявка навлиза в национални процедури в посочените от заявителя страни
- Решението за навлизане в национална фаза за експертиза и издаване на патент може да се удължи до 30-31 месец от подаването на международната заявка (избор на страните)

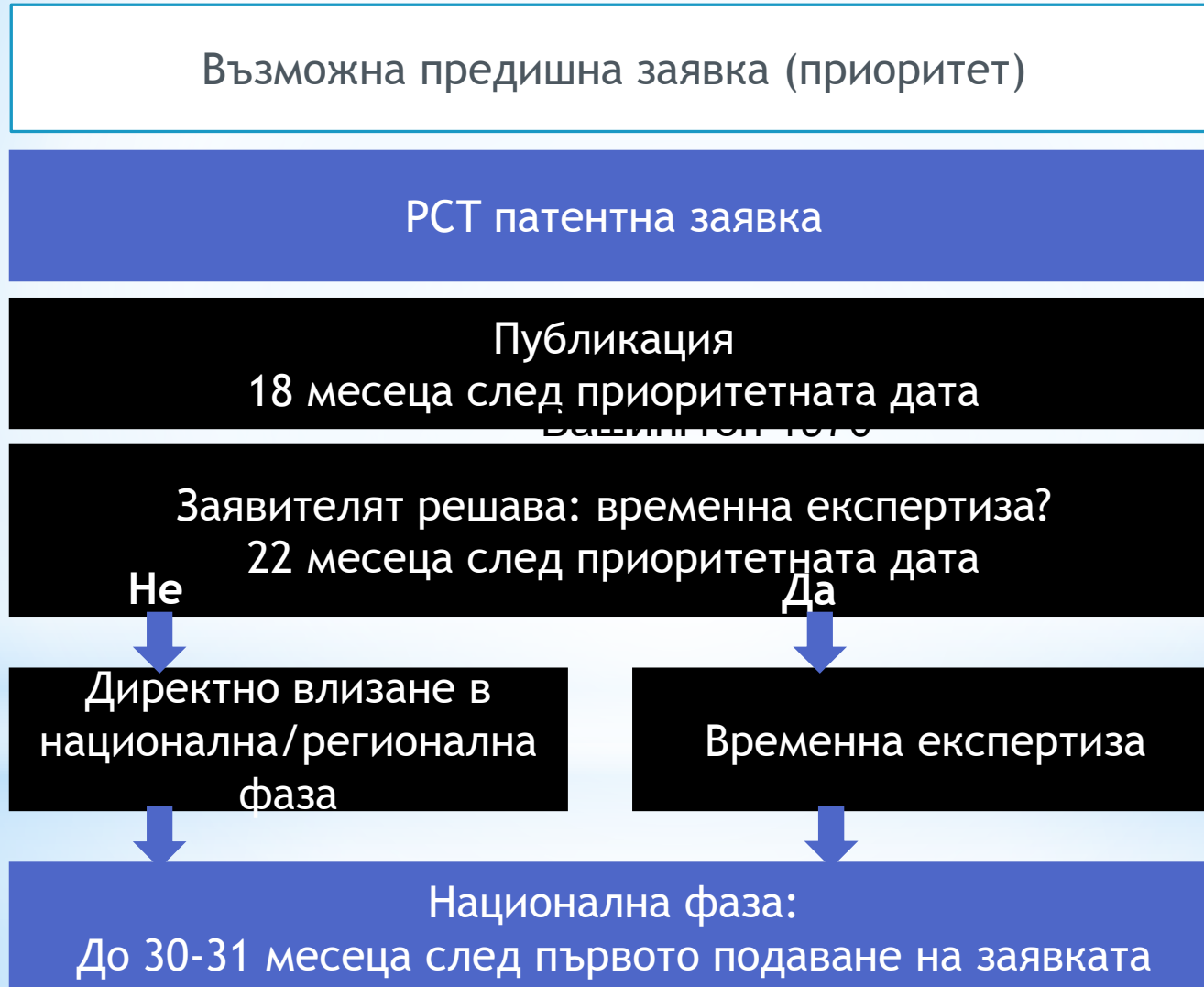
Няма такова нещо като международен (световен) патент !!!

Патентна процедура пред Европейското патентно ведомство

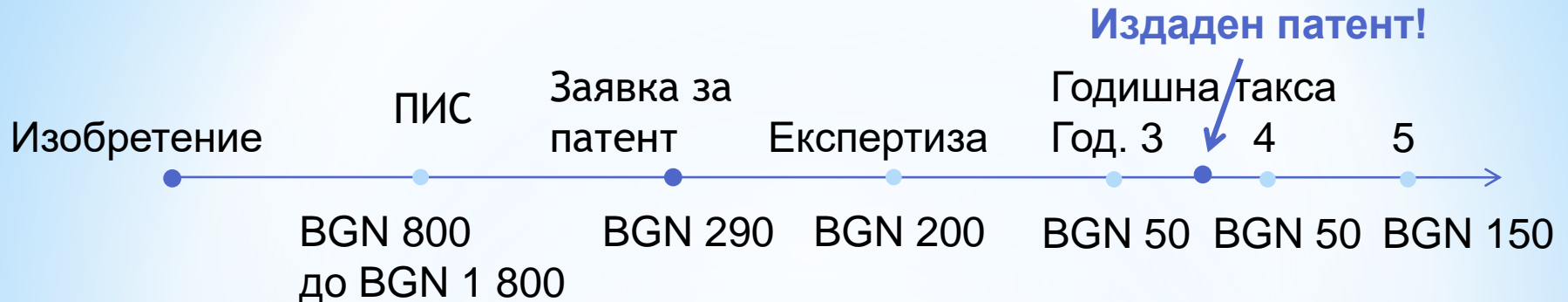
Optional

РСТ процедура

Разходи за национална заявка: България

Total: BGN 1340 – BGN 2240

(зависи от комплексността на изобретението и изготвянето на заявката)

ПИС – представител по индустриална собственост

а) за първите 3 години от заявяването – по 50 лв.;

б) за 4-ата година – 40 лв.;

в) за 5-ата година – 140 лв.;

г) за 6-ата година – 180 лв.;

д) за 7-ата година – 220 лв.;

е) за 8-ата година – 270 лв.;

ж) за 9-ата година – 380 лв.;

з) за 10-ата година – 500 лв.;

и) за 11-ата година – 600 лв.;

к) за 12-ата година – 700 лв.;

л) за 13-ата година – 800 лв.;

м) за 14-ата година – 900 лв.;

н) за 15-ата година – 1000 лв.;

о) за 16-ата година – 1100 лв.;

п) за 17-ата година – 1200 лв.;

р) за 18-ата година – 1300 лв.;

с) за 19-ата година – 1500 лв.;

т) за 20-ата година – 1700 лв.

Такси за поддържане на издадени патенти в Р България

а) за първите 3 години от заявяването - по 50 лв.;

б) за 4-ата година - 40 лв.;

в) за 5-ата година - 140 лв.;

г) за 6-ата година - 180 лв.;

д) за 7-ата година - 220 лв.;

е) за 8-ата година - 270 лв.;

ж) за 9-ата година - 380 лв.;

з) за 10-ата година - 500 лв.;

и) за 11-ата година - 600 лв.;

к) за 12-ата година - 700 лв.;

л) за 13-ата година - 800 лв.;

м) за 14-ата година - 900 лв.;

н) за 15-ата година - 1000 лв.;

о) за 16-ата година - 1100 лв.;

п) за 17-ата година - 1200 лв.;

р) за 18-ата година - 1300 лв.;

с) за 19-ата година - 1500 лв.;

т) за 20-ата година - 1700 лв.

Ограничаване действието на патента

Действието на патента не се разпростира върху:

- а) използване за нетърговски (лични) цели;
- б) за експериментални и научно-изследователски цели;
- в) еднократно приготвяне на лекарство в аптека по лекарска рецепта;
- г) използване в чужди наземни, морски и въздушни превозни средства, които временно или случайно навлизат на територията на страната на патентната закрила.

Изчерпване на правата, преждеползване и послеползване

Действието на патента не се разпростира върху продуктите, пуснати на пазара от патентоприитежателя или с негово съгласие (**изчерпване на правата**).

Лице, което до датата на приоритета добросъвестно е използвало изобретението или е направило необходимата подготовка за това, може да продължи да използва и след тази дата в същия обем (**Преждеползване**).

Лице, което след прекратяване действието на патента е използвало изобретението или е направило необходимата подготовка за това, може да продължи да използва в същия обем и след възстановяване действието на патента по чл. 26, ал. 2 (**Послеползване**).

Прекратяване действието на патента

Патентът прекратява своето действие при:

1. Изтичане на срока на действие - 20 години от датата на подаване на заявката;
2. Изричен отказ от защита;
3. Неплащане на годишните патентни такси за поддържане

Прекратеният патент по т. 3 може да бъде възстановен в 6 м. срок от срока по чл. 33, ал. 3 след заплащане на такса за възстановяване и дължимата такса в двоен размер + таксата за следващата година.

Прекратяването има правно действие *ex nunc* (в бъдеще)

Недействителност на патента (анулиране)

Патентът се обявява за недействителен когато:

1. Изобретението е непатентоспособно;
2. Не е разкрита същността на изобретението;
3. Патентоприитежателят не е имал право на патент;
4. Предметът на патента е извън съдържанието на заявката.

Недействителността има правно действие *ex tunc* (в миналото - с обратна сила).

Нарушение на патента

Всяко използване на изобретението, което влиза в обхвата на патента, без разрешение на патентоприетеля, е **нарушение на патента**.

Видове съдебни искове:

1. **Установителен** иск;
2. Иск **за обезщетение** за причинени щети и пропуснати ползи;
3. Иск **за преустановяване** на нарушението.

По искане на ищеца съдът може да постанови:

1. **Публикуване на решението** в два ежедневника;
2. **Преработване или унищожаване на предмета** на нарушението, а при умисъл и на средствата.

Разпореждане с патента

1. Прехвърляне на правото върху патента (цесия)
2. Лицензионна готовност (лицензия по право)
3. Договорна лицензия
4. Принудителна лицензия
5. Патентът като обект на обезпечение
6. Патентът като обект на особен залог
7. Патентът в производство по несъстоятелност